

TÁJREHABILITÁCIÓ: TERMÉSZETVÉDELEM ÉS TERÜLETRENDEZÉS
A GYERGYÓÚJFALUSI KŐBÁNYA ÚJRAHASZNOSÍTÁSA

A kutatás illetve a tájrehabilitációs tervpályázat helyszíne, a kőbánya, Gyergyóújfalu közigazgatási területén található, a 138-as számú megyei út mentén, Libánfalva és a településközpont között, értékes természeti környezet szomszédságában. Gyergyóújfalu környékén a leggyakrabban előforduló vulkáni kőzet az andezit. Ezen kőzet sötétszürke színű, igen kemény, útburkolásra, építkezésre alkalmas. Bányászata már az 1930-as évek végén megkezdődött. Napjainkban a francia tőkével működő Lafarge bányavállalat gyergyóújfalusi bányája Románia egyik legnagyobb és legmodernebb kőbányája, 6 kitermelési szinttel és majdnem 100 ha felületen, évi kb.1 millió tonna kitermelt kőmennyiséggel. Az innen kibányászott több, mint százmillió tonna követ vasúti hálózatok és repülőterek építéséhez használták fel Románia-szerte. A bányában a kitermelési idő körülbelül két-három év, ezt követően történhet meg majd a bezárása. A kőbánya elhelyezkedése nagyon sok szempontból kedvező: nagyon látványos helyen található, vasúton is megközelíthető Vasláb irányából, ráadásul a megyei út a bánya fölött halad el, így felmerült, a bezárást követően, az turisztikai hasznosítása, annál is inkább, mert a gyergyói-medencei turizmus a megye idegenforgalmának közel negyedét teszi ki. Jelenleg a bánya helyszíne egy tájseb, amely gyógyításra és a turisztikai potenciálja hasznosítására vár, hogy helyet adhasson kulturális-közösségi

eseményeknek, fesztiváloknak, tájismereti és természetvédelmi programoknak, tanösvényeknek stb. A közelmúltban a WWF Románia és a Natura 2000 területet adminisztráló hatóság együttműködésével készült egy előzetes bányarehabilitációs ütemterv, amelynek keretében egy kilátót építettek, és a rézsűs határfelületek megerősítésére is sor került.

A gyergyóújfalusi kőbánya újrahasznosítási, tájrehabilitációs tervének az előkészítése, megalapozása céljából hirdette meg a Hargita Megyéért Egyesület, Hargita Megye Tanácsával, partnerségben Gyergyóújfalu Polgármesteri Hivatalával, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karával és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Biológia és Geológia Karával, a kutatói ösztöndíjprogramot romániai egyetemek szakirányú alapképzésében, mesteri, illetve doktori képzésében résztvevő hallgatói számára.

A kiírás két szakaszból áll: az elsőben a nyílt tervpályázatra kerül sor, amelynek a győztes terve a második szakaszban lesz kidolgozva a társult felsőoktatási intézmények részvételével.

I. szakasz – a kutatási terv és az újrahasznosítási javaslatvázlat

Ebben a szakaszban a kutatási terv elkészítésére illetve az újrahasznosítási vázlat vizualizációjára kerül sor, amelyek tartalmazzák a tájrehabilitáció szempontjából fontos vizsgálatokat, a vonatkozó következtetéseket, az alapkonceptiót és javaslatokat mind írott, mind pedig rajzi formában. Ez utóbbi magyar és román nyelvű magyarázó szöveggel, illetve angol nyelvű rövid összefoglalóval lesz ellátva.

A szakmai zsűri döntése alapján a három legjobb pályázatot benyújtó csapat pénzjutalomban részesül, és kiválasztásra kerül a legjobb, amely a második szakaszba jut.

A regisztráció február 25.-én indul, a következő email címen: gyubr.2022@gmail.com

A regisztrációt követően, a szervezők online elérhetővé teszik a munkaanyagot: ortofoto, helyszínrajz, vonatkozó tanulmányok, terület és településrendezési terv kivonatok stb..

Az első szakaszban, március hónapban, az időjárás illetve a járványügyi helyzet függvényében, sor kerül egy szervezett helyszínbejárásra, amely előzetes regisztrációhoz kötött, amelynek időpontját a szervezők legkésőbb február 28.-ig rögzítik és közlik a résztvevőkkel.

A leadás egy-egy (vizsgálati és javaslati) 70x100-as plakáton formájában lesz, illetve három- három A4 oldal terjedelmű magyar és román nyelvű leírással, és egy A4 oldal terjedelmű angol kivonattal. A beadási határidő **május 30.**

Az első szakaszt **június 3.**-án a benyújtott projektervek elbírálása, azok kiállítása és az eredményhirdetés zárja.

II.szakasz – a kiválasztott legjobb kutatási terv és újrahasznosítási javaslatvázlat kidolgozása

A kiválasztott, győztes kutatási terv és újrahasznosítási javaslat a második pályázati szakaszban lesz kidolgozva, részletezve úgy, hogy a megbízó intézmény a későbbi tervelőkészítési folyamatban érdemben felhasználhassa majd azt. A győztes csapathoz a Sapiientia EMTE további két tájépítész, a BBTE további egy magyar nyelvű szakképzésben résztvevő biológus/ökológus hallgatója fog csatlakozni, akiknek a kiválasztása ugyancsak pályázati úton fog történni, a motivációs levél, az addigi tanulmányi eredmények és szakmai tevékenység figyelembevételével. A kibővített csapat a kutatás idejére (3 hónap) kutatási ösztöndíjban részesül, illetve érvényesül majd a szociális szempont is, azaz a nyertes pályázat kiegészített munkacsapatából 3 hallgató kap további szociális jellegű támogatást a részvételhez.

A leadás egy kibővített, aktualizált vizsgálati és 3 javaslati, egyenként 70x100-as plakát formájában lesz, illetve min. 25-25 A4 oldal terjedelmű magyar és román nyelvű leírással, és min. 3 A4 oldal terjedelmű angol kivonattal.

A kutatás és az újrahasznosítási javaslat kidolgozott projektjének a beadási határideje **szeptember 26.**